

РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Бізнес планування – це сучасний і досить популярний термін на сьогодні в бізнес середовищі. Але розробка бізнес планів і ведення діяльності в руслі постійного бізнес планування з урахуванням всіх нюансів цього поняття (постійний моніторинг ринку, стану конкурентної середовища, складання планів для впровадження будь яких змін тощо) на вітчизняних просторах знаходяться на відчутній відстані від європейських практик розвинених країн.

Багато вчених, які опрацювали не одне зарубіжне видання з розробки бізнес планів і намагаються дотримуватися рекомендацій, викладених у них, стикаються з нерозглянутими там, та й невідомими на Заході труднощами. На відміну від західних країн, ділове планування в Україні має ряд особливостей Українське законодавство на сьогодні не закріплює обов'язковості розробки бізнес плану. Останній є нетиповим документом для більшості українських комерційних підприємств.

Бізнес-план, розглядають, як старанно підготовлений документ, що розкриває усі сторони будь-кого підприємницького заходу, який розпочинається. Це документ, в якому відбиті основні шляхи вирішення проблеми внаслідок ретельного аналізу її для обґрунтування вигідності запропонованого проекту, а також для залучення можливих контрагентів, потенційних фінансових партнерів і висококваліфікованих фахівців.

Бізнес-план є документом, що дозволяє управляти бізнесом, тому його можна вважати невід'ємним елементом стратегічного планування і оперативного управління бізнесом. Підприємству необхідно швидко та правильно реагувати на зміни, які відбуваються як у зовнішньому так і внутрішньому середовищі підприємства, і саме гарний бізнес-план у багатьох випадках забезпечує адекватну реакцію на зміни. Необхідність розроблення бізнес-плану обумовлюється як зовнішніми, так і внутрішніми чинниками.

Велике значення має структура бізнес-плану, який є досить складним документом, що включає опис діяльності, її потенціал, оцінку внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства та конкретні дані щодо подальшого розвитку.

Назва бізнес-плану та його оформлення є необхідною умовою для того, щоб потенційні інвестори хоча б захотіли його розглянути. Зміст кожного розділу має відображати та розкривати його назву. Як правило, бізнес-план розробляється і реалізується на термін 2-5 років. У бізнес-плані найбільш детально висвітлюються показники на перший рік (місячні та квартальні), на другий рік наведені показники за півріччя, а на решту строків інвестування наведені прогностичні показники за рік.

Загальна структура такого бізнес-плану передбачає наступні складові:

- 1) Загальна характеристика господарської діяльності.
- 2) Стислий план фінансового оздоровлення.
- 3) Аналіз фінансового стану компанії.
- 4) Просування щодо відновлення платоспроможності та підтримки ефективності діяльності підприємства.
- 5) Ринок і конкуренція.
- 6) Маркетингова діяльність.

Приступаючи до складання бізнес-плану, необхідно підготувати загальне техніко-економічне обґрунтування проекту.

Для визначення виробничої стратегії необхідно провести аналіз, який дозволяє знайти відповіді на такі питання:

- стан внутрішнього та зовнішнього середовища і його вплив на існуючу організаційну структуру підприємства;
- відповідність бізнесу цілям і ресурсам підприємства та його сприяння досягненню стратегічної мети;
- рівень кваліфікації працівників та потреба у наборі нових спеціалістів;
- наявність коштів для реалізації проекту, можливість потреби у додаткових коштах і у які терміни;
- придатність прийнятої стратегії для зведення до мінімуму слабких сторін підприємства та розвитку сильних;
- процедура ознайомлення працівників з проектом розвитку підприємства;
- реакція на проект банків, акціонерів, споживачів та конкурентів;
- імовірність успіху та заходи щодо підвищення надійності його досягнення.

Для того, щоб було успішно реалізовано план по фінансовому оздоровленню, необхідно контролювати процес його виконання.